

MUNI
FSS

Sex & media

Lukas Blinka

Historická perspektiva - tradiční média

- Pornografie, erotika, obscenita, sexualizace, pop-kultura,...
- Zkoumal se především vliv pornografie jako spouštěče agrese a sexuálního násilí, Premisa: liberalizace dostupnosti pornografie vede ke zvýšení incidence násilí a sexuálního násilí
- Drtivá většina pornografie je jednostranně zaměřená na mužské publikum a obsahuje prvky konkrétního i symbolického násilí (degradace, ponižování, apod.) vůči ženám
- Téma je sexu je vůbec silně politizované, kulturně podmíněné – např. politicko-kulturní situace byla a je zásadně jiná v USA (odkud je většina výzkumu) než v Evropě
- Kulturní vliv jde vidět skrze nastolenou agendu – zkoumá se spojení sexu a násilí = automaticky negativní konotace. Jen okrajová pozornost jiným tématům např. vliv na identitu, zdraví, postoje, bezpečné sexuální chování
- Dnes dominantní témata adolescentní sexuální socializace a závislosti na pornografii

MORAVSKÁ VINOTÉKA

Betelný vinisko na Mojmeču

WWW.MORAVSKA-VINOTEKA.CZ

- ★ přijďte ochutnat kvalitní moravská vína
- ★ prezentace a prodej stáčených a lahvových vín
- ★ ochutnávky, rodinné oslavy a rauty na objednávku
- ★ příjemné posezení pro 15-30 osob v salonku

tel: 549 212 680, 608 708 058

Instagram censored one of these photos but not the other. We must ask why *Lacey-Jade Christie*

Celeste Barber's latest parody was flagged by the platform, but its algorithm's prejudices aren't a new problem

▲ Celeste Barber's parody of Candice Swanepoel's photograph that Instagram stopped users from sharing. Photograph: Instagram

Tast week brought an issue to the attention of millions of [Instagram](#) users - one that we in marginalised communities have been aware

Amouranth has 2.6 million followers. Picture: Amouranth/Twitch Source:Supplied

She gained over half a million in recent weeks alone. Picture: Amouranth/Twitch Source:Supplied

National | World | Lifestyle | Travel | Entertainment | Technology | Finance | Sport

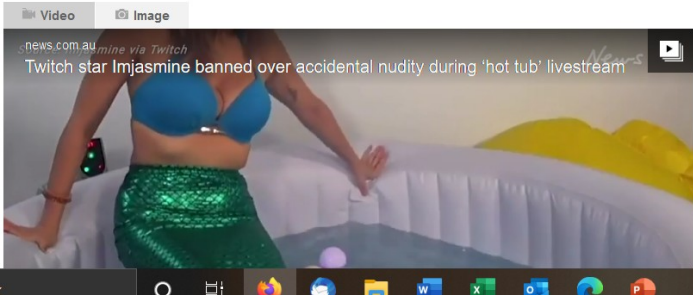
technology online > internet

Female stars raking in cash from 'hot tub livestream' craze on Twitch

A controversial trend of "hot tub" livestreams on Twitch is making female stars plenty of money – but it has its critics.

Dan Hall, The Sun 287 comments

news.com.au MAY 3, 2021 10:41AM

<https://www.news.com.au/technology/online/internet/female-stars-raking-in-cash-from-hot-tub-livestream-craze-on-twitch/news-story/b93840742f5e1aff30fd0b4a1a35ee>

Porno a násilí

- Hypotéza katarze (catharsis hypothesis / safety valve hypothesis) – konzumace pornografie vede k uvolnění sexuálního tlaku (frustrace) a její vybití skrze např. masturbaci neškodným způsobem
- Hypotéza spuštění (triggering hypothesis) – konzumace pornografie vede ke spuštění agresivního chování
- Smíšené výsledky: z dlouhodobého hlediska zřejmě nevede liberalizace dostupnosti sexuálních obsahů ke zvýšení násilí ve společnosti. Ale 1) mediální výzkumy nepodporují katarzní hypotézu (na rozdíl od sexuologických výzkumů) 2) násilí v pornografii je preferované násilnějšímými jedinci a zvyšuje u nich násilné postoje a behaviorální tendence 3) problém s měřením - prevalence sexuálního násilí je relativní

Porno a násilí

- Základní vlastností pornografie je vzrušení - excitace
- Teorie transferu excitace (excitation transfer theory) – Dolf Zillmann – excitace organismu je neutrální, ale zesiluje jakoukoliv emoci, která po excitaci přichází ("Residual excitation from essentially any excited emotional reaction is capable of intensifying any other excited emotional reaction. The degree of intensification depends on the magnitude of residues prevailing at the time,")
- Efekt konzumace pornografie do značné míry závisí na kontextu – kdo, co, a za jakých okolností konzumuje. Např. násilí v pornografii vzrušovalo muže s vyšší mírou agresivity. Násilí v pornografii vzrušovalo všechny muže, pokud žena si to ve filmu „užívala“ (tzv. rape myth) – dokonce to vedlo ke zvýšení agrese (např. ochota dát šok v rámci experimentu)

Sex a digitální média

- Kontakt se sexuálním obsahem se díky internetu znásobil a je jen stěží kontrolovatelný:
3A Engine (Al Cooper, 1998): anonymity-affordability-accessibility
- Nedostatečná regulace internetového obsahu zvyšuje pravděpodobnost i nechtěného zhlédnutí sexuálního obsahu na internetu
- Společenská obava o bezpečí dětí a dospívajících na internetu
- Představa, že zkušenost s nezáměrnou expozicí může představovat riziko:
  - Traumatizovat, způsobit nepříjemné pocity
  - Narušit psychosexuální vývoj mladých, vést k předčasnému zájmu o sexualitu, vytváření zkresleného obraz o sexuálním prožívání a mezilidských vztazích
- Vlastní produkce sexuálních a sexualizovaných obsahů (amatérská pornografie a erotika, sexting, sebe prezentace na sociálních sítích)
- 8 □ Sex v médiích je primárním zdrojem informací o sexu

Mediální účinek - vzrušení

- Vzrušení (arousal) - fyziologický stav, který zintenzivňuje prožitek sexuálního chování.
Primární motiv a průvodní jev sledování sexuálních obsahů
- Zpravidla se měří sebeposuzujícími škálami (nepřesné a u citlivých témat podléhají silnému vlivu sociální žádoucnosti) nebo objektivním měřením – kožně-galvanická reakce, prokrvení penisu či lubrikace vagíny (intruzivní metoda). Nejnověji neurologické metody: elektroencefalograf (EEG), magnetická rezonance (MRI, fMRI)
- Mezipohlavní rozdíly: Muži si snadněji navodí sexuální vzrušení než ženy, vzrušením silněji reagují na expozici sexuálně násilným obsahům a materiálům, které snižují lidskou důstojnost (Murnen & Stockton, 1997)
- Kusé studie, že ženy silněji reagují na pornografii, pokud je tvořena ženami pro ženy (Mosher & Maclan, 1994; Quackenbush, Strassberg & Turner, 1995).

Mediální účinek - vzrušení

- Experimentálně potvrzený účinek klasického a operantního podmiňování na vznik vzrušení a preferenci erotických obrazů. Podařilo se experimentálně indukovat sexuální fetišismus - napodmoňovat (spárováním obrazu sexy žen s vysokými botami) heterosexuální muže tak, aby se pro ně staly dámské boty vzrušující. Otázkou je nakolik je tento efekt dlouhodobý. Co nás vzrušuje je do jisté míry naučené a ne vrozené (více platí pro ženy)
- Spojitost mezi evokovaným vzrušením a explicitností sexuálních obsahů není rovnoměrná (tj. méně může znamenat více – např. vlivem fantazie). Má tak cenu regulovat explicitnost? Implikace pro marketing: lidé mají tendenci si naznačenou sexuální scénu dosazovat do vlastních scénářů (které jsou variabilní a značně individuální)
- Desenzitizace – potvrzen vliv častého sledování pornografie na snížení vzrušivosti. Negativní efekt zvláště u nadměrného sledování/závislosti

Mediální účinek - postoje

- Základní teze: opakované vystavení se víceméně stále stejným obsahům může učit/vytvořit určité postoje a hodnoty – např. sexuální permissivní postoj k sexu
- Genderově stereotypní přesvědčení (genderové postoje, žena coby sexuální objekt, mocenská nerovnováha v intimních vztazích – např. tzv. „token resistance“, mužská nadřazenost).
- Je sexualita v médiích de facto namířena proti ženám?
- Nadhodnocování výskytu sexuálních praktik v populaci (orální, anální sex, sadomasochistické praktiky) – hypotéza dostupnosti (accessibility)
- Genderově stereotypní preference – vliv má ne prosté častější sledování pornografie, ale vnímání pornografie jako realistické, odrážející skutečnost
- Časté sledování pornografie → nižší spokojenost s reálným sexem, nižší vnímaná atraktivita partnerek (po fyzické stránce, sexuálním výkonem, sexuální zvědavostí)

Mediální účinek - chování

- Změny v (sexuálním) chování (učení se novému chování) – imitace/teorie sociálního učení (Albert Bandura) – napodobování a učení se novým formám sexuálního chování skrze pozorování co funguje u jiných, zařazování nových praktik
- Akcelerace sexuálního debutu u dospívajících – zvláště u sextingu a produkce vlastních erotických obrázků (vysvětleno skrze sebepercepční teorii – D. Bem: postoj k sobě a svou identitu vytváříme skrze pozorování svého chování)
- Permisivita k náhodnému sexu a menší ostražitost (méně bezpečný sex) – rizikové chování – nepotvrzené u adolescentů, ale důkazy u dospělé populace
- Příliš časté sledování pornografie vede u části mužů ke snížení sexuálního výkonu (erektilní disfunkce) a k preferenci masturbace u porna před skutečným sexem

3A Model

- Paul Wright – acquisition, activation, application
- Sexuální scénáře (Simon & Gagnon, 1973) – „návod“ jak se to dělá – co, kdy, jak, proč, s kým je vhodné dělat sex a co to přinese. Učíme se v procesu socializace (na úrovni kulturní, interpersonální, intrapersonální)
- Média mají dnes v tomto procesu zásadní roli – sexuální scénáře/formy chování díky médiím získáváme (acquisition), média mohou spouštět sexuální chování např. skrze priming (activation), toto pak může vést ke konkrétnímu chování, preferencím atd. (application)

3A Model

□ Moderační efekty

- 1) na straně mediálního obsahu: atraktivita těch, kteří sex znázorňují, identifikace (podoba) s tím, kdo sex znázorňuje, odměna/trest spojené se sexem (viz teorie sociálního učení)
- 2) na straně expozice: frekvence vystavení se, nedávnost vystavení (viz hypotéza dostupnosti)
- 3) na straně uživatele: identita, už existující kognitivní vzorce a zkušenosti, motivace, osobnostní charakteristiky, ohodnocení realističnosti mediálního obsahu
- 4) situační a kontextuální faktory: sociální zázemí,...

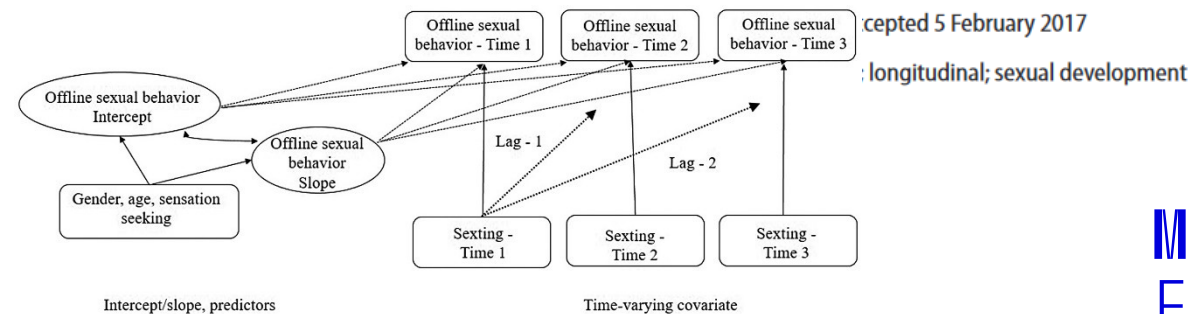
Sexing as a predictor of sexual behavior in a sample of Czech adolescents

Anna Ševčíková^a, Lukas Blinka^a and Kristian Daneback^b

^aFaculty of Social Studies, Institute for Research on Children, Youth and Family, Masaryk University, Brno, the Czech Republic; ^bDepartment of Social Work, University of Gothenburg, Göteborg, Sweden

ABSTRACT

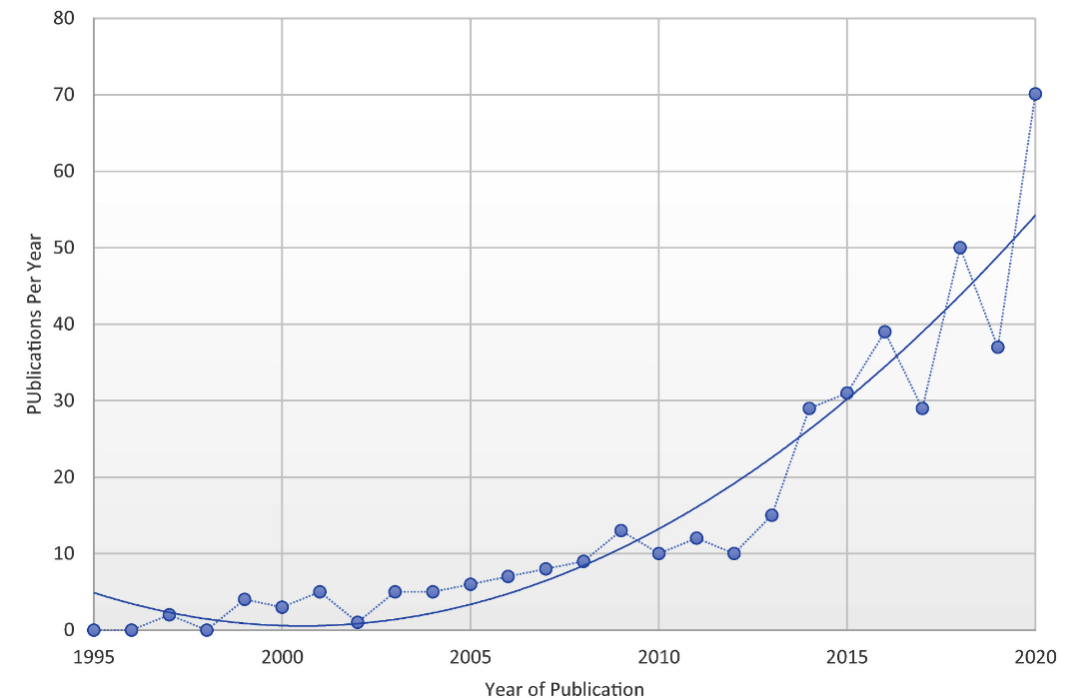
The purpose of this longitudinal study is to examine the relationship between teen sexting and offline sexual behavior. Using a sample of 1134 Czech adolescents aged 10–18 ($M_{\text{age}} = 13.84$, $SD = 1.94$, girls = 58.8%) from 55 schools, the latent growth model of offline sexual behavior with sexting as a time-varying covariate was employed. Participants differed at baseline for offline sexual behavior at both individual and school levels, and they varied in the growth rate of offline sexual behavior at the individual level. Only age and sensation seeking explained the variability at baseline of offline sexual behavior. The positive association between sexting and offline sexual behavior was not constant across time. However, sexting at baseline predicted offline sexual behavior a half year and one year later. Sexting may be treated as a precursor of offline sexual behavior.

Nadměrné používání internetu pro sexuální potřeby aka závislost na pornu

- Závislost na sexu se tematicky objevuje od mytologických dob, nikdy ale nebyla odborně uchopena (i diagnózy nymfomanie a satyriáza jsou spíš popkulturní fenomény než seriózní lékařské pojmy)
- Po roce prudké zvýšení zájmu o tematiku a to zejména s rozšiřováním digitalizace
- Problematické užívání mediovaného sexu (pornografie, kybersex, online seznamování) je nejčastější typem u těch, kteří vyhledávají odbornou pomoc

Grubbs, J. B., Grant, J. T., Lee, B. N., Hoagland, K. C., Davidson, P., Reid, R. C., & Kraus, S. W. (2020). Sexual addiction 25 years on: a systematic and methodological review of empirical literature and an agenda for future research. *Clinical Psychology Review*

Excessive Internet use for Sexual Purposes Among Members of Sexaholics Anonymous and Sex Addicts Anonymous

Anna Ševčíková^a, Lukas Blinka^{a,b}, and Veronika Soukalová^a

^aFaculty of Social Studies, Masarykova Univerzita Fakulta sociálních studií, Institute for Research on Children, Youth, and Family, Brno, Czech Republic; ^bFaculty of Humanities and Social Sciences, University of Akureyri, Akureyri, Iceland

ABSTRACT

There is a debate about whether excessive internet use for sexual purposes should be considered a behavioral addiction. This qualitative study of 18 members ($M_{\text{age}} = 37.22$ years) of Sexaholics Anonymous and Sex Addicts Anonymous aimed to examine which symptoms were essential for treatment and how their phenomenological manifestations corresponded to the criteria of behavioral addiction. The study participants did not explicitly deal with tolerance and withdrawal symptoms. However, addressing the remaining criteria of addiction was the core of the recovery process, suggesting that in some persons it is relevant to treat this behavior as a behavioral addiction.

Introduction

The concept of behavioral addiction has gained increasing attention, mainly due to the recent revision of the *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (DSM–5. APA. 2013). The revision introduces “Substance-Related and Addictive

Pavel, 32 let

- Svobodný, jen dvě dočasné partnerky poslední dobou, obě o víc než 15 let mladší
- Že je něco špatně si uvědomil v 24, kdy kamarádi pomalu zakládali rodiny, kupovali si auta a dělali kariéru. On mezitím neměl žádné koníčky vyjma hraní počítačových her a sledování porna (i více než 5 hodin denně), neměl žádnou dívku a žádný sex. Potíže se sebevědomím, hlavně vůči ženám. Nevěděl, jak trávit volný čas, krom občasného sportu byl jen na počítači
- Vždycky hodně masturboval, mnohem víc ale po ukončení střední školy, kdy mu padl denní režim (střídal práce s nezaměstnaností)
- Vyjma porna se snažil na internetu i seznámit, časem byl schopný u porna a seznamek sedět celý den
- Před několika lety pokus řešení – vyhodil počítač, začal víc chodit ven a snažil se seznámit. Ve výsledku ale začal vysedávat po hospodách a nonstopech, začal pít, gamblit, zkusil i různé drogy, kupoval si prostitutky (sex ale s nimi neměl, jen se s nimi mazlil)
- Psychiatr mu doporučil koupit si počítač a začít trávit čas jinak. Teď opět pravidelně sedí u porna několik hodin denně

Petr, 41

- Čerstvě rozvedený, univerzitní vzdělání
- Nesmělý k ženám, chtěl by je ale „všechny“, což mu umožňuje právě pornografie. Problém se objevil během studia na VŠ, kdy masturbací u porna zaháněl nudu a stres ze zkoušek. Stal se z toho návyk a volný čas od té doby už nijak jinak netrávil
- Obyčejně masturbuje několikrát za den (v práci na záchodě, v kanceláři, doma, kde to jde), o víkendech i třeba celý den („děsil jsem se víkendů, když měla manželka odjet pryč, věděl, že si nepomůžu a nebudu dělat nic jiného“). Během sledování porna oddaluje vyvrcholení, stále zvyšuje „tvrdost pornografie“ či oslovuje ženy na chat. Dostává se i k hodně silné pornografii, po vyvrcholení se občas pozvrací, je mu psychicky a fyzicky ze sebe zle
- Běžný partnerský sex mu moc nejde, s manželkou moc nespál. Nestíhal v práci kvůli sledování porna, doma se vymlouval na těžkou práci, v práci na potíže doma. Jak tráví čas, nikdo nevěděl. Psychické potíže (úzkosti, stres, zhnusení ze sebe) promítal na manželku v podobě agrese. Má pocit, že mu život unikl mezi prsty

Závislost

- **Význačnost** - aktivita, která dominuje životu – ačkoliv ne tolik, aby se jedinci stali nefunkčními.
- **Změny nálad** – téměř u všech použití pornografie jako regulátoru nálady (stresu, nízkého sebevědomí)
- **Syndrom z odnětí** – mírné psychické či somatizační symptomy (nervozita, sevřený žaludek). Častější spíše jako craving (bažení) - těšení se. Pornografie a masturbace jsou snadno realizovatelné aktivity, málokdy jich byl „nedostatek“.
- **Relaps a ztráta kontroly** – pravidelná snaha řešit situaci radikálně a většinou pod afektem. Ale „stačí se projít po městě, reklamy jsou veřejná pornografie, na jaře a v létě bych ani nemohl z domu, ženy jsou reklamou na porno“.

Závislost

- **Tolerance** – zvyšování času tráveného na pornu, ale především konzumace stále tvrdší pornografie (i když byla už nepříjemná) či vystavování se rizikovým situacím (videochaty)
- **Negativní následky** – fyzické potíže (erektilní dysfunkce, zranění penisu, fyzická deteriorace kvůli životnímu stylu), sexuální potíže (neschopnost normálního sexu, nerealistické očekávání od sexu, rizikové chování), sociální potíže (nevěnování se rodině či neexistující rodina, špatné výsledky v práci, ubývající kamarádi), osobní a psychické potíže - deprese, úzkosti, zhnusení ze sebe, myšlenky na sebevraždu. Náklady ušlé příležitosti
- Závislost na pornografii nemá okamžité negativní důsledky, ty se akumulují pomalu. Je stěží viditelná – ani nejbližší okolí nemusí mít roky vědomí její přítomnosti. Ačkoliv v retrospektivě je reflektovaná jako primární problém, většinou jedinci řeší doprovodné problémy, které se krátkodobě zdají negativnější (např. alkohol, gambling, deprese, erektilní dysfunkce).

Rizikové faktory

- Primárně mladí muž (kohorta narozená po roce 1999 má až třikrát větší frekvenci sledování pornografie)
- Asociace s dalšími excesivními online aktivitami, zejména hraním her
- Užívání látek – zejména alkoholu a anxiolytik – pro regulování nálady a coping
- Emoční potíže – úzkosti, poruchy nálad, nízké sebehodnocení ale i emoční plochost (alexithymie, poruchy autistického spektra?)
- Tendence k disociacím, dennímu snění
- Tendence k nudění se

Online Sex Addiction After 50: an Exploratory Study of Age-Related Vulnerability

Anna Ševčíková¹ • Lukas Blinka¹ • Kateřina Škařupová¹ • David Vašek¹

Published online: 27 January 2020

© Springer Science+Business Media, LLC, part of Springer Nature 2020

Abstract

The population of Internet users is ageing, yet online sex addiction research remains limited to younger age groups. Our study aimed to explore the association between online sex addiction and vulnerabilities related to older age, such as the absence of a partner, changes in work career, and boredom. Out of 2518 respondents who participated in an online survey, 158 (6.3%) were aged 50–77 and constituted the primary focus of the study. Linear regression analyses showed that occupational status, boredom (reasons for Internet use), and involvement in cybersex predicted online sex addiction, and that relationship status and offline sex had no effect on addictive behaviour. There was no evidence for a moderating effect from the occupational status on the relationship between boredom and online sex addiction. The results suggest that older age does not protect against the development of online sex addiction, and age-related vulnerability may amplify the risks.

Ale je to skutečně závislost?

- Přibližně 4 % mužů a 1 % žen si myslí, že má či mělo problémy s nadužíváním pornografie (de Alarcón et al., 2019)
- Třetina respondentů zajímající se o psychologickou pomoc nesplňovala kritéria pro hypersexualitu (Kraus et al., 2016)
- Nejsilnější pocit „závislosti“ je ve skupině věřících mužů (kteří ale zároveň vykazují nižší frekvenci užívání pornografie a sexuálního chování oproti nereligiózním mužům)
- Vyšší prevalence i u sexuálních minorit – otázka identity?
- Závislost na pornografii nebo na masturbaci?
- Jsme stále na začátku! Např. polovina všech neurobiologických studií byla publikována v roce 2020.
- Variabilita offline i online sexuálního chování a souvisejících faktorů je velká, díky digitálním technologiím se stále zvětšuje – jaké jsou vlastně kategorie sexuálních závislostí?

ALE není to všechno zlo!

- Pornografie je kulturně a historicky univerzální
- Je jedním z nejvýznamnějších mediálních produktů: přibližně polovina mužů a šestina žen se dívá na pornografii alespoň jednou týdně; téměř dvojnásobná čísla u adolescentů (Grubbs et al., 2019)
- Negativní rámování pornografie v akademickém i veřejném diskurzu – nacházím to co hledáme. Není čas na změnu diskurzu?
  - U žen podporuje pozitivní přístup k sexualitě (zvýšení sexuální aktivity, akceptace sexuality jako součást života, zlepšení znalostí ohledně sexu; Hald & Malamuth, 2008)
  - Zvýšení radosti, sebe-akceptace, zlepšení komunikace mezi partnery, rozšíření sexuálních rolí a tedy i sexuálních scénářů (Boies, 2002; Daneback et al., 2009; Innala, 2007)
  - Větší akceptace sexuálních minorit
  - Je-li pornografie sledována oběma partnery – podněcuje sexuální život - otevřené erotické klima a sdílení sexuálních přání, fantazií (Daneback, Træen, & Mansson, 2009) – má to ale jedno zásadní ALE